

X. IBRAGIMOV,
SH. ABDULLAYEVA

PEDAGOGIKA NAZARIYASI

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA
MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

Mas'ul muharrir: p.f.d., professor R.H. Jorajev

X. IBRAGIMOV, SH. ABDULLAYEVA

**P E D A G O G I K A
N A Z A R I Y A S I**

*O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi
tomonidan darslik sifatida tavsiya etilgan*

*p.f.d., professor M. Qurbonov
p.f.d., professor E. Karimov*

ISBN 978-9943-10-133-4

© «Fan va texnologiya» nashriyoti, 2008.

TOSHKENT – 2008

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA
MAKTAP TA'LIMI VAZIRLIGI

X. Ibragimov, SH. Abdullayeva. Pedagogika nazariyasi
(darslik). T., «Fan va texnologiya», 2008, 288 bet.

Mas'ul muharrir: p.f.d., professor R.H. Jo'rayev

X. IBRAGIMOV, SH. ABDULLAYEVA

Mazkur darslik Pedagogika oliygohlari bakalavr yo'nalishining barcha sohalari bo'yicha tahsil olayotgan talabalar uchun mo'ljallangan bo'lib, O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim davlat standartlari talablari asosida tuzilgan. Unda «Pedagogika nazariyasi va tarixi» kursi bo'yicha o'quv rejada ko'rsatilgan «Pedagogikaning umumiy asoslari», «Tarbiya nazariyasi», «Ta'lim nazariyasi (Didaktika) bo'limlariga monand mavzular kiritilgan. Har bir mavzu matnlaridan so'ng takrorlash va munozara uchun savollar, topshiriqlar berilgan. Bu alfozda tuzilgan matnlar o'quv mashg'uloti davomida talabaning olgan bilimlarini reproduksiyalashga zamin yaratadi, mustaqil, erkin fikrlashiga, o'qituvchi va talaba o'rtasidagi muloqatni jonlantirishga, tahsil oluvchining faolligini oshirishga yordam beradi va muammoli o'qitish bosqichlarini o'z ichiga qamrab oladi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maktab ta'limi vazirligi
tomonidan darslik sifatida tavsiya etilgan

Taqrizchilar: p.f.d., professor M. Quronov;
p.f.d., professor E. Turdiqulov.

ISBN 978-9943-10-123-4

© «Fan va texnologiya» nashriyoti, 2008.

TOSHKENT — 2008

MUNDARIJA

SO‘Z BOSHI..... 3

1-bo‘lim. UMUMIY ASOSLAR

- 1-mavzu: Kadrlar tayyorlash milliy modeli. O‘qituvchilik kasbi va uning jamiyatda tutgan o‘rni. 7
- 2-mavzu: Pedagogikaning predmeti, maqsadi va vazifalari..... 25
- 3-mavzu: Milliy istiqlol g‘oyasi, milliy mafkuraning pedagogik asoslari. Mutaxassislik..... 44
- 4-mavzu: Shaxs kamoloti ijtimoiy-biologik hodisa, pedagogik jarayon obyekti va subyekti sifatida 51
- 5-mavzu: Ilmiy pedagogik tadqiqot metodlari. Pedagogik jarayon va mutaxassislik..... 67

2-bo‘lim. TARBIYA NAZARIYASI

- 6-mavzu: Tarbiya jarayoning jamiyat taraqqyotidagi o‘rni. Ijtimoiy tarbiyaning maqsadi, vazifalari va mazmuni..... 78
- 7-mavzu: Mustaqil O‘zbekiston rivojlanishining ma’naviy, axloqiy negizlari..... 95
- 8-mavzu: Tarbiya qonuniyatlari, prinsiplari va metodlari..... 103
- 9-mavzu: O‘quvchilar jamoasi. Tarbiya jarayonida ularning o‘zaro aloqadorligi..... 116

10-mavzu:	Oilada tarbiya asoslari. Oila tarbiyaning asosiy funksiyalari.....	124
11-mavzu:	Ilmiy dunyoqarash, kadrlarda milliy ong; mafkura va demokratik tafakkurni shakllantirish.....	144
12-mavzu:	Ma'naviy-axloqiy tarbiya. Komil inson. Mustaqil fikrlashni tarbiyalash.....	153
13-mavzu:	Yagona o'quv-tarbiya jarayonida fuqarolik va vatanparvarlik tarbiyasi.....	163
14-mavzu:	O'quvchilarning mehnat, kasb va jismoniy tarbiyasi.....	171
15-mavzu:	Ta'lim-tarbiya jarayonida pedagogic diagnostika va korrekciya vazifalari.....	182

3-bo'lim. TA'LIM NAZARIYASI

(DIDAKTIKA)

16-mavzu:	Ta'lim jarayonining ta'limiy, tarbiyaviy va rivojlantirish funksiyalari.....	198
17-mavzu:	Ta'lim mazmuni. Davlat ta'lim standartlari. O'quv rejalari va vositalari.....	205
18-mavzu:	Ta'lim tamoyillari (prinsiplari).....	215
19-mavzu:	Ta'lim metodlari va vositalari.....	223
20-mavzu:	Ta'lim-tarbiyani tashkil etish shakllari (non-an'anaviy shakllar).....	233
21-mavzu:	Yoshlarning ma'naviy-intellektual sifatlarini aniqlash va rag'batlantirish uslublari.....	247

22-mavzu: Yangi pedagogic texnologiyalarning mohiyati va ahamiyatiga zamonaviylik kontekstida bano berish.....	255
23-mavzu: Xorojoy mamlakatlarda ta'lim-tarbiya tizimi chet el ta'limi taraqqiyotining asosiy yo'na- lishlari.....	269
FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.....	277

163
171
181
4-bo'lim TA'LIM NAXARIVASI	
(DIDAKTIKA)	
198
202
212
221
233
247

Xolboy Ibragimov, Shaxzoda Abdullayeva

**PEDAGOGIKA
NAZARIYASI**

Toshkent – «Fan va texnologiya» – 2008

Muharrir: M. Mirkomilov
Tex.miharrir: A. Moydinov
Musahhih: S. Badalboyeva
Sahifalovchi: Sh. Mirqosimova

Bosidhga ruxsat etildi 30.07.08. Bichimi 60x84 ¹/₁₆.
«Times Uz» garniturası.
Ofset usulida bosildi. Shartli b.t 19,0. Nashr tabog'i 18,5.
Tiraji 1000. Buyurtma №82.

Ўзбекистон Республикаси

ТЕХНОЛОГИЯ
НАЗАРИЯСИ

Тошкент – «Fan va texnologiya» – 2008

Муҳаррир: М. М. Мухоммидов
Тех. муҳаррир: А. М. Мухоммидов
Мушарраф: С. Раҳмонова
Салтанатова: Ш. Мухоммидова

Босибга тухун етди 30.07.08. Ёшлари 60784 №10.

«Times Lit» гамилузи.

Осет уаилда босилди. Ёшлари 18.2. 19.0. Ёшлари 18.2.

**«Fan va texnologiyalar Markazining
bosmahonasi»da chop etildi.**

700003, Toshkent sh., Olmazor, 171.